

MAS Lípa pro venkov, z.s.

**Ex post hodnocení
Strategického plánu Leader
„Společně pro kutnohorský venkov“**



Zbraslavice, prosinec 2015
Zpracoval: Mgr. Radek Tvrdík, Bc. Vanda Kubínová



Obsah

1. Úvod	3
2. Popis SPL, Fichí a rozpočtu	5
2.1. Složení SPL	5
2.2 Předpokládaný rozpočet, skutečně čerpaný rozpočet ¹⁴	
2.3 Alokace	16
2.4 Výzvy	16
3. Metodický přístup	17
3.1 Pracovní tým.....	17
3.2 Zdroje údajů (sběr dat, dotazníky, rozhovory, kritéria pro výběr vzorků apod.).....	17
3.3 Monitorovací indikátory.....	18
3.4 Hodnotící otázky.....	18
3.5 Způsob, jak budou zodpovídaný hodnotící otázky	19
4. Odpovědi na hodnotící otázky.....	19
5. Závěry a doporučení.....	25
5.1 Soulad použitých monitorovacích indikátorů se sledovanými prioritami a cíli, rovnováha mezi Fichemi dle SPL.....	25
5.2 Míra dosažení cílů	25
5.3 Doporučení na základě výsledku hodnocení, případné návrhy na úpravu SPL	25



1. Úvod

Název MAS, právní forma:

Lípa pro venkov z.s.

Zbraslavice 7

285 21 Zbraslavice

IČ: 27035565

Datum podpisu Dohody se SZIF: 24.6.2008

Základní údaje:

Historie Místní akční skupiny Lípa pro venkov se začala psát na konci roku 2005, kdy vznikla společná iniciativa zástupců dvou dobrovolných svazků obcí – DSO Zbraslavicko a sdružené obce a DSO Posázavský kruh a několika zemědělských podniků, která si předsevzala vytvořit místní partnerství na základě využití metody Leader. Počátkem roku 2006 byl ustaven přípravný výbor, jenž měl za úkol zapojit do projektu další obce a neziskové subjekty a připravit ustavující zasedání a základní dokumenty občanského sdružení. Sdružení bylo do evidence Ministerstva vnitra ČR zaregistrováno dne **7. června 2006 pod č.j. VS/1-1/64411/06-R**. O úspěšné činnosti přípravného výboru svědčí, že na ustavující valné hromadě sdružení konané ve Zbraslavicích bylo přítomno 46 zástupců zakládajících členů rovnoměrně zastupujících veřejný, podnikatelský i neziskový sektor. Za veřejný sektor k nim patřilo pět dobrovolných svazků obcí - Dubina, Kutnohorský venkov, Posázavský kruh, Uhlířskojanovicko a střední Posázaví a Zbraslavicko a sdružené obce a samostatně vstoupila obec Zbýšov. Tím byla zároveň vymezena územní působnost MAS čítající v roce 2006 48 obcí.

	Původní stav*	Stav k 30. 6. 2015**
Počet obcí	65	72
Počet obyvatel	29 074	54 327
Rozloha MAS (km²)	675,59	784
Počet členů celkem	55	74
veřejný sektor	11	15
neveřejný sektor	44	59

* dle SPL předloženého k registraci Žádosti o realizaci SPL

** počty se vztahují k SPL 2007-2013, uvedeny hodnoty ke dni 30. 6. 2015,

Od července 2006 začala fungovat kancelář sdružení, kterou tvořili dva zaměstnanci. Jejich hlavním úkolem bylo koordinovat práce na vzniku rozvojové strategie pro území nově vytvořené MAS. Současně byla podána žádost o dotaci na osvojování schopností místní akční skupiny do OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství. Ze získané podpory bylo možno vybavit kancelář nezbytnou technikou a úspěšně dokončit rozvojovou strategii nazvanou Lípa pro kutnohorský venkov. Slibný rozvoj sdružení byl v roce 2007 zbrzděn neúspěchem v programu Leader ČR, kdy projekt nazvaný „Společně pro obnovu středočeského pohraničí“ nebyl vybrán k realizaci. O to více se MAS soustředila na přípravu záměru do PRV 2007-2013. V této fázi byla navázána dlouhodobá spolupráce s Katedrou sociální geografie a regionálního rozvoje Přírodovědecké fakulty UK pod vedením RNDr. Radima Perlína. Její studenti



Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí.

pomáhali členům MAS s osvojením metod komunitního plánování a zároveň přispěli ke kritickému zhodnocení analýzy území MAS. Postupně se dařilo rozšiřovat členskou základnu a území MAS, takže na valné hromadě v roce 2007 byl mezi členy sdružení přijat DSO Rozvoj venkova a dále samostatné obce Víkaneč, Dobrovítov, Čejkovice a Šebestěnice. Počet obcí, na jejichž území MAS působila, se tak ustálil na 68. Společné úsilí všech aktérů bylo korunováno úspěchem na jaře roku 2008, kdy MAS uspěla se svým strategickým plánem „Společně pro kutnohorský venkov“ a byla vybrána mezi prvních 48 MAS, jejichž SPL byl schválen k realizaci v období 2007-2013.

Graf vývoje členské základny MAS Lípa pro venkov z.s. v letech 2006 - 2014



Zdroj: Lípa pro venkov z.s. 2015

Díky takto získaným finančním prostředkům měla MAS možnost podstatně rozšířit své aktivity. Do dnešních dnů se realizovalo devět výzev na realizaci SPL. Do nich bylo předloženo celkem 219 projektů konečných žadatelů a 106 z nich bylo podpořeno. Další projekty MAS podávala přímo, ať už se jednalo o projekty spolupráce nebo o žádosti do dalších OP či fondů. Na podporu sportovních a kulturních akcí v regionu vznikl fond financovaný z členských příspěvků, který má za úkol vyhledávat a podporovat zajímavé počiny v této oblasti a pomoci jim finančně v počátcích. Podpory se dočkal také ochotnický divadelní festival, kamenosochařské sympozium a další akce. S rozvojem a diverzifikací činnosti MAS se také rozšířilo personální obsazení kanceláře. Počet zaměstnanců vzrostl postupně až na 3,5 úvazku a další dílčí úvazky jsou spojeny s realizací krátkodobých projektů. Jak vzrůstalo povědomí o činnosti MAS v regionu, zapojovali se do jejích aktivit i další aktivní spolky a jedinci. V roce 2010 tvořilo členskou základnu již 63 členů a do konce roku 2013 se jejich počet zvedl na 71 a to i přes to, že v několika případech bylo členství v MAS ukončeno (úmrtí, vlastní žádost, neplacení členských příspěvků).

K významné změně došlo i v územním rozsahu MAS. Stabilizované území, jehož hranici na jihu tvořila řeka Sázava a na severu hranice správních obvodů měst Kutné Hory a Čáslavi, bylo během roku 2013 na základě kampaně „Pokrýváme bílá místa“ rozšířeno o obce Hlízov, Svatý Mikuláš, Rohozec, Žehušice, Vinaře a především o město Kutnou Horu. Ačkoli názory na vstup města do MAS nebyly zcela jednotné,



nakonec převládlo přesvědčení, že již nyní ovlivňuje své okolí natolik, že bude jen logické pokud se stane pro příští období součástí nově zpracované strategie rozvoje území.

2. Popis SPL, Fichí a rozpočtu

2.1. Složení SPL

Na základě analýzy území a následné SWOT analýzy vyplynulo stanovení tří hlavních cílů, které MAS chtěla na svém území naplnit. Ty byly dále konkretizovány do specifických cílů a priorit spadajících pod opatření PRV. Zatímco věcné problémy území jsou řešeny prostřednictvím zaměření jednotlivých Fichí (opatření k naplnění priorit), problémy metodické jsou v rámci SPL řešeny pomocí nastavení pravidel pro realizaci SPL a současně pomocí nastavení preferenčních kritérií pro výběr projektů. Souběhem těchto dvou přístupů bude dosaženo nejvyššího možného efektu a tedy naplnění globálního cíle Strategického plánu LEADER pro období 2007 - 2013.

2.1.1. Popis cílů

➤ SC 1 - Zlepšit kvalitu života ve venkovských oblastech

Nezbytnou podmínkou pro kvalitní život obyvatel v jakémkoliv území je kvalita veřejných služeb. Kvalita služeb je přitom dána materiálně technickými podmínkami pro jejich poskytování a současně kvalitou a odborností lidí, kteří tyto služby poskytují. V SPL se zaměřujeme především na zlepšování a rozvoj materiálně technických podmínek veřejných služeb.

➤ SC 2 - Zvýšit konkurenceschopnost podniků a zlepšit zpracování surovin a marketing

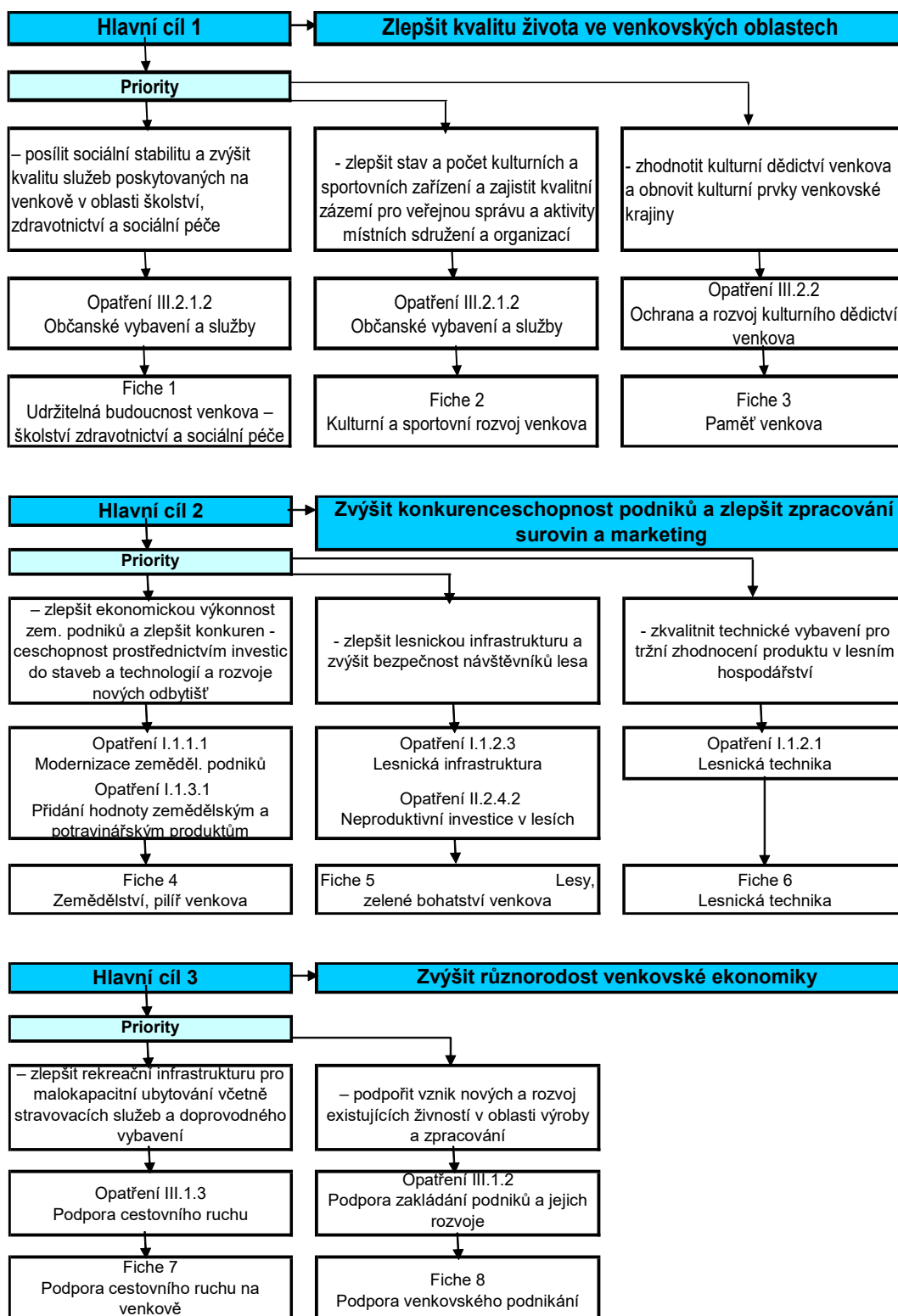
Důležitou součástí místní ekonomiky jsou zemědělské podniky, pro jejichž optimální chod je třeba zvýšit jejich konkurenceschopnost a dále se soustředit na podporu zpracování a uvádění na trh místních výrobků.

➤ SC 3 - Zvýšit různorodost venkovské ekonomiky

Další podmínkou pro kvalitní život místních obyvatel je socio-ekonomická stabilita území, která je závislá především na kvalitě a výkonnosti hospodářských subjektů v území, jejich stabilitě a rozsahu jejich činnosti. Výrazným potenciálem pro území je rozvoj cestovního ruchu a subjektů, které v tomto odvětví poskytují služby. Socio-ekonomickou stabilitu rovněž výrazně ovlivňuje existence a rozvoj lokálního trhu, v rámci kterého zůstává co nejvíce vytvořených finančních zdrojů v regionu samém.



2.1.2. Popis priorit



2.1.3. Přehled Fichí

Pro naplnění stanovených cílů bylo zpracováno původně osm fichí. Vlivem evaluace SPL byla na základě vyhodnocení zájmu žadatelů v roce 2011 přidána fiche 9. Rozdělení finančních prostředků bylo provedeno dle důležitosti oblasti podpory přikládané potencionálními žadateli v připomínkových řízeních a dále na základě předpokládaného počtu projektů. Tento údaj vycházel ze zásobníku projektů, který byl součástí integrované rozvojové strategie MAS Lípa pro kutnohorský venkov a následně byl revidován v souvislosti se skutečným počtem předkládaných žádostí.

Na úhradu způsobilých výdajů MAS byla původně stanovena částka ve výši 10,5%. Po přidělení ročních alokací muselo dojít ke korekci objemu přidělených finančních prostředků, protože tato částka nedosahovala původních předpokladů. To se samozřejmě promítlo do snížení alokací pro jednotlivé fiche.

Fiche	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Režie
Předpoklad SPL %	13,5	22,5	13,5	18	6,5	6,5	4,5	4,5	-	10,5
Upravené SPL %	12,5	21	12,5	17	6	6,	4,5	5	0,5	15
Skutečný stav SPL %	10,3	22	15,2	18	3,3	4,9	3,8	4,7	0,7	17,1

Fiche 1 – Udržitelná budoucnost venkova – školství, zdravotnictví a sociální péče

V oblasti školství bylo cílem podpořit venkovské základní a mateřské školy, které nemají dostatek finančních prostředků na zavádění inovativních způsobů výuky a umožnit jejich rozvoj v oblasti volnočasových mimoškolních aktivit dětí a dále směrem k novým informačním technologiím a celoživotnímu vzdělávání zaměřenému na obyvatele venkova. Dalším cílem bylo navázání spolupráce a tvorba společných projektů v rámci subjektů v regionu.

V oblasti zdravotnictví spočíval přínos fiche ve zkvalitnění a modernizaci vybavení zdravotnických zařízení a poskytovaných služeb tak, aby byly srovnatelné s obdobnými službami poskytovanými ve městech.

Pro sociální péči byl nejdůležitější přesun od ústavní péče ke službám poskytovaným v místě bydliště. Kvalitnější výkon sociální péče zaručuje naplňování Komunitního plánu sociálních služeb zpracovaného pro oblast Kutnohorska. Zejména pro seniory je také třeba zajistit alespoň základní obchodní infrastrukturu v obcích. Podporovány jsou projekty, které **nezakládají veřejnou podporu**.

Možné investice v rámci realizace projektů tohoto opatření:

- obnova a modernizace jeslí, mateřských školek, škol, družin, školních jídelen, zdravotnických a sociálních zařízení, prodejen smíšeného zboží

Vhodní žadatelé – koneční příjemci

- obce, svazky obcí



- neziskové organizace – občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, účelová zařízení církví, nadace a nadační fondy

Výpočet dotace a podíl na financování

- max. příspěvek 90% z objemu způsobilých výdajů

Minimální a maximální způsobilé výdaje

- 50.000 – 1.100.000 Kč

Předpokládaný počet podaných a uspokojených žádostí v období 2008- 2013

- podaných 12, podpořených 6

Alokace na toto opatření se předpokládala v rozsahu **13,5%** prostředků získaných na realizaci SPL, ve skutečnosti vlivem celkově nižší alokace dosáhla **10,5%** a 5.904.839 Kč přidělených finančních prostředků. Opatření bylo realizováno vždy v každém **sudém roce** období realizace SPL (3x). Důvodem byla větší efektivnost vynaložených prostředků koncentrovaných do jedné výzvy. Z 18 podaných projektů jich bylo podpořeno 12.

Fiche 2 – Kulturní a sportovní rozvoj venkova

Ačkoli tato fiche čerpala ze stejného opatření PRV, pro potřeby posuzování projektů a vzhledem k předpokládanému většímu zájmu žadatelů o tuto oblast podpory, byla oddělena od fiche 1. Navíc byla vypisována každoročně. Jejím úkolem bylo zlepšit stav a zvýšit počet kulturních a sportovních zařízení, a zajistit zázemí pro aktivity místních kulturních, zájmových a sportovních organizací, spolků a církví a dále zvýšit kvalitu občanské vybavenosti pro veřejnou správu. Podpora byla zaměřena na výstavbu nebo stavební obnovu budov a ploch určených pro kulturní, spolkovou či sportovní činnost. Hlavním příjemcem byly nestátní a neziskové organizace, kterým umožnila najít nové odpovídající zázemí a vedla k aktivizaci těchto sdružení na venkově a k rozšiřování jejich činnosti s důrazem na zvýšení atraktivity života na venkově. Svým charakterem byla fiche zaměřena především na mladé lidi a rodiny s dětmi, které by do budoucna dále měly rozvíjet regionální tradice. Podpořeny byly projekty, které **nezakládají veřejnou podporu**.

Možné investice v rámci realizace projektů tohoto opatření:

- obnova a modernizace kulturních a spolkových domů, kluboven, knihoven, zařízení pro sportovní a volnočasové aktivity (hřiště, tělocvičny, sportovně-společenská centra) a jejich zázemí, environmentální a církevní aktivity

Vhodní žadatelé – koneční příjemci

- obce, svazky obcí
- neziskové organizace – občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy
- církve a jejich organizace

Výpočet dotace a podíl na financování

- max. příspěvek 90% z objemu způsobilých výdajů

Minimální a maximální způsobilé výdaje

- 20.000 – 1.000.000 Kč

Předpokládaný počet podaných a uspokojených žádostí v období 2008 - 2013

- podaných 40, podpořených 15

Alokace na toto opatření se předpokládala v rozsahu **22,5%** a ve skutečnosti dosáhla **21%**, což v absolutních číslech znamenalo dotaci 10.795.108 Kč z prostředků určených na realizaci SPL. Opatření bylo vypsáno **v každém roce (7x)**. Alokace i počet výzev je nejvyšší ze všech opatření SPL vzhledem



k charakteru opatření a předpokládanému vysokému počtu žádostí. Z 90 předložených žádostí jich bylo podpořeno 36.

Fiche 3 – Paměť venkova

Hlavní důraz ve fichi byl kladen na obnovu a zhodnocení kulturního dědictví venkova a kulturních prvků venkovské krajiny. Podporována byla údržba a obnova památkových objektů včetně historických parků, zahrad a alejí. Důraz byl kladen na **vazbu k místní historii**, zajímavosti a kulturní aktivity. To vymezuje oblast podpory od jiných státních dotací zaměřených na památky nadregionálního významu. Formou vedlejšího opatření byly doplňkově podpořeny aktivity zaměřené na opravu místních komunikací a další úpravu veřejných prostranství včetně obnovy sítí technické infrastruktury v okolí kulturních památek. Fiche navazovala na opatření týkající se podpory cestovního ruchu na venkově (F7). Uplatnění společného působení těchto dvou fichí bylo zacíleno na dosažení multiplikačního efektu. Podporovány byly projekty, které nezakládají veřejnou podporu.

Možné investice v rámci realizace projektů tohoto opatření:

- studie a programy obnovy, využití a regenerace kulturního dědictví venkova včetně geodetických a kartografických prací a výdajů na odborný průzkum
- stavební obnova a zhodnocení památek a úpravy jejich okolí zahrnující úpravy veřejných prostranství a opravy místních komunikací.
- realizace nových muzejních expozic a muzeí spolu s úpravami okolních prostranství a opravou přístupových komunikací.

Vhodní žadatelé – koneční příjemci

- obce, svazky obcí
- neziskové organizace – občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy
- zájmová sdružení právnických osob
- církve a jejich organizace

Výpočet dotace a podíl na financování

- příspěvek max. 90% z objemu způsobilých výdajů
- podpora je poskytována v režimu de minimis

Minimální a maximální způsobilé výdaje

- 50.000 – 2.000.000 Kč, pro záměr a) maximálně 250.000 Kč

Předpokládaný počet podaných a uspokojených žádostí v období 2008- 2013

- podaných 12, podpořených 7

Celková alokace na toto opatření se předpokládala v rozsahu **13,5% a ve skutečnosti dosáhla 15,2%**, což v absolutních číslech znamenalo dotaci 7.450.668 Kč z prostředků určených na realizaci SPL. Opatření bylo vypsáno v každém **lichém roce** období realizace SPL a na zbytkovou alokaci v roce 2014 (4x). Důvodem byla větší efektivnost vynaložených prostředků koncentrovaných do jedné výzvy. Z 33 předložených žádostí jich bylo podpořeno 12.

Fiche 4 – Zemědělství, pilíř venkova

Cílem fiche bylo zlepšit ekonomickou výkonnost zemědělských podniků a zvýšit jejich konkurenceschopnost prostřednictvím investic do zemědělských staveb a technologií. Byla rozdělena na dva záměry. V rámci prvního je podpora zaměřena na investice do staveb a technologií v živočišné výrobě, ve druhém je soustředěna na výrobu rostlinnou. Jejím dlouhodobým přínosem mělo být zejména oživení zemědělských **brownfields** a jejich nové využití. Pomocí investic do zemědělských staveb a



technologií se zefektivnila zemědělská výroba a její modernizací zároveň došlo k odstranění některých negativních vlivů na okolní prostředí.

Možné investice v rámci realizace projektů tohoto opatření:

- stavby a technologie v živočišné výrobě včetně zpracování výrobků
- stavby a technologie v rostlinné výrobě včetně zpracování výrobků

Vhodní žadatelé – koneční příjemci

- zemědělský podnikatel – fyzická i právnická osoba
- podnikatelský subjekt vlastněný z převážné většiny zemědělskými prvovýrobcí, jehož předmětem činnosti je poskytovat práce, výkony a služby související se zemědělskou výrobou

Výpočet dotace a podíl na financování

- 60% způsobilých výdajů na investice pořízené mladými zemědělci ve znevýhodněných oblastech
- 50% způsobilých výdajů na investice pořízené mladými zemědělci v jiných než znevýhodněných oblastech
- 40% způsobilých výdajů na investice pořízené ostatními zemědělci v jiných než znevýhodněných oblastech

Minimální a maximální způsobilé výdaje

- 100.000 – 2.000.000 Kč

Předpokládaný počet podaných a uspokojených žádostí v období 2008- 2013

- podaných 20, podpořených 10

Celková alokace na toto opatření byla stanovena v rozsahu **17% a ve skutečnosti dosáhla 18%**, což v absolutních číslech znamenalo dotaci 8.823.463 Kč z prostředků určených na realizaci SPL. Opatření bylo vypsáno **v každém roce** období realizace SPL (7x). Díky charakteru opatření a předpokládanému počtu žádostí byla stanovená alokace i předpokládaný počet výzev druhý nejvyšší ze všech opatření SPL. Z 43 předložených žádostí jich bylo podpořeno 26.

Fiche 5 – Lesy, zelené bohatství venkova

Lesy jsou pro venkov cenným zdrojem suroviny, ale mají i řadu dalších společensko-rekreačních funkcí. V minulých letech byla jejich úloha dlouhodobě podceňována a na údržbu a obnovu lesnické infrastruktury plynuly jen minimální zdroje. Cílem fiche bylo podpořit obnovu lesnické infrastruktury a to zejména investicemi zaměřenými na zlepšení kvality lesních cest, do zařízení upravujících vodní režim a do dalších objektů a zařízení sloužících lesnímu hospodářství. Formou vedlejšího opatření byly doplnkově podporovány investice vedoucí k usměrňování návštěvnosti a k zajištění bezpečnosti návštěvníků lesa. Kombinací s fichí 6 zaměřenou na pořízení lesnické techniky došlo ke znásobení výsledného efektu.

Možné investice v rámci realizace projektů tohoto opatření:

- výstavba a opravy lesních cest, výstavba a opravy lesotechnických meliorací
- výstavba a opravy retenčních vodních nádrží a zařízení upravujících vodní režim v lesích, výstavba a opravy objektů a zařízení,
- činnosti k posílení rekreační funkce lesa, k usměrňování návštěvnosti území a k zajištění bezpečnosti návštěvníků a k zvýšení společenské hodnoty lesa.

Vhodní žadatelé – koneční příjemci

- fyzická osoba hospodařící v lesích, které jsou ve vlastnictví soukromých osob nebo jejich sdružení s právní subjektivitou, nebo jsou ve vlastnictví obcí nebo jejich svazků



- právnická osoba hospodařící v lesích, které jsou ve vlastnictví soukromých osob nebo jejich sdružení s právní subjektivitou, nebo jsou ve vlastnictví obcí nebo jejich svazků
- sdružení s právní subjektivitou hospodařící v lesích, které jsou ve vlastnictví soukromých osob nebo jejich sdružení s právní subjektivitou, nebo jsou ve vlastnictví obcí nebo jejich svazků
- obce nebo svazky obcí hospodařící v lesích, které jsou ve vlastnictví soukromých osob nebo jejich sdružení s právní subjektivitou, nebo jsou ve vlastnictví obcí nebo jejich svazků

Výpočet dotace a podíl na financování

- příspěvek max. 100% z objemu způsobilých výdajů
- podpora je poskytována v režimu de minimis

Minimální a maximální způsobilé výdaje

- 100.000 – 1.300.000 Kč

Předpokládaný počet podaných a uspokojených žádostí v období 2008- 2013

- Podaných 8, podpořených 4

Celková alokace na toto opatření byla stanovena v rozsahu **6% a ve skutečnosti dosáhla 3,3%**, což v absolutních číslech znamenalo dotaci 1.579.925 Kč z prostředků určených na realizaci SPL. Opatření bylo vypsáno 2x za **plánovacího období**. Důvodem je větší efektivnost vynaložených prostředků koncentrovaných do jedné výzvy. Ze 4 předložených žádostí byly všechny podpořeny.

Fiche 6 – Lesnická technika

Cílem fiche bylo zkvalitnění technického vybavení potřebného pro lesní hospodářství. Podpora byla směřována do zlepšení techniky, která nesplňovala požadavky moderních technologií a předpoklady pro konkurenceschopné hospodaření. Opatření navazuje a doplňuje fichi 5 určenou k investicím do infrastruktury. Jejich společným uplatněním dochází ke vzniku synergického efektu.

Možné investice v rámci realizace projektů tohoto opatření:

- stroje a zařízení pro budování a údržbu lesních cest, stezek, chodníků, meliorací, retenčních nádrží
- stroje a zařízení pro zalesňování, přípravu půdy, odstraňování křestů, ochranu kultur, těžbu, přibližování, odvoz, manipulaci, výrobu materiálu pro obnovu lesních porostů a prvotní zpracování dřeva případně dalších produktů lesního hospodářství

Vhodní žadatelé – koneční příjemci

- fyzická osoba hospodařící v lesích, které jsou ve vlastnictví soukromých osob nebo jejich sdružení s právní subjektivitou, nebo jsou ve vlastnictví obcí nebo jejich svazků
- právnická osoba hospodařící v lesích, které jsou ve vlastnictví soukromých osob nebo jejich sdružení s právní subjektivitou, nebo jsou ve vlastnictví obcí nebo jejich svazků
- sdružení s právní subjektivitou hospodařící v lesích, které jsou ve vlastnictví soukromých osob nebo jejich sdružení s právní subjektivitou, nebo jsou ve vlastnictví obcí nebo jejich svazků
- obce nebo svazky obcí hospodařící v lesích, které jsou ve vlastnictví soukromých osob nebo jejich sdružení s právní subjektivitou, nebo jsou ve vlastnictví obcí nebo jejich svazků

Výpočet dotace a podíl na financování

- příspěvek max. 50% z objemu způsobilých výdajů
- podpora je poskytována v režimu de minimis

Minimální a maximální způsobilé výdaje

- 50.000 – 2.000.000 Kč

Předpokládaný počet podaných a uspokojených žádostí v období 2008- 2013

- Podaných 8, podpořených 4



Celková alokace na toto opatření byla stanovena v rozsahu **6% a ve skutečnosti dosáhla 4,9%**, což v absolutních číslech znamenalo dotaci 2.402.241 Kč z prostředků určených na realizaci SPL. Fiche byla vypsána 4x. Důvodem je větší efektivnost vynaložených prostředků koncentrovaných do jedné výzvy. Ze 7 předložených žádostí bylo podpořeno 5.

Fiche 7 – Podpora cestovního ruchu na venkově

Fiche byla zaměřena na zlepšení venkovské ekonomiky s důrazem na venkovskou turistiku, zejména na využití potenciálu zemědělských farem v oblasti agroturistiky a dále na rozvoj nedostatečně rozvinutých odvětví vodácké turistiky, cykloturistiky a hipoturistiky, ve kterých má území velký potenciál rozvoje. Podpora je určena na vybudování infrastruktury pro malokapacitní rekreační zařízení. Rozvíjí ubytovací kapacity včetně stravovacích zařízení a zlepšuje zázemí těchto objektů. Vzhledem k tomu, že oprávněnými žadateli jsou i zemědělské podnikatelé, lze předpokládat, že přispěje k diverzifikaci zemědělských činností na venkově. Dále u této fiche předpokládáme návaznost na fichi 3, která se týká obnovy venkovských památek. Uplatnění společného působení směřuje k dosažení multiplikačního efektu v regionu. Fiche svým charakterem **zakládá veřejnou podporu**.

Možné investice v rámci realizace projektů tohoto opatření:

- obnova stávajících malokapacitních ubytovacích zařízení, případně nová výstavba nebo přestavba budovy či její části
- zřizování či rekonstrukce půjčoven sportovních potřeb, zřizování či rekonstrukce objektů a ploch pro sportovní vyžití, nákup vybavení, výpočetní technika
- příjezdové komunikace a odstavná stání, nákup a výsadba doprovodné zeleně, nákup pozemku či stavby do výše 10% způsobilých výdajů projektu

Vhodní žadatelé – koneční příjemci

- zemědělský podnikatel – fyzická i právnická osoba
- nezemědělské podnikatelské subjekty, pouze pokud zahajují svou činnost, nebo mají kratší než dvouletou historii v oblasti podnikání v cestovním ruchu

Výpočet dotace a podíl na financování

- příspěvek max. 60% z objemu způsobilých výdajů pro malé podniky
- příspěvek max. 50% z objemu způsobilých výdajů pro střední podniky
- příspěvek max. 40% z objemu způsobilých výdajů pro velké podniky

Minimální a maximální způsobilé výdaje

- 50.000 – 1.500.000 Kč

Předpokládaný počet podaných a uspokojených žádostí v období 2008- 2013

- Podaných 7, podpořených 3

Celková alokace na toto opatření byla stanovena v rozsahu **4,5% a ve skutečnosti dosáhla 3,7%**, což v absolutních číslech znamenalo dotaci 1.857.534 Kč z prostředků určených na realizaci SPL. Opatření bylo vypsáno v každém **lichém roce** období realizace SPL (4x). Z 11 předložených žádostí bylo podpořeno 6.



Fiche 8 – Podpora venkovského podnikání

Cílem fiche bylo napomoci diverzifikaci venkovského hospodářství směrem k nezemědělským aktivitám a vzniku nových pracovních míst. Podporován byl vznik nových a rozvoj existujících živností v oblasti řemeslné výroby i doplňkových služeb. Fiche **zakládá veřejnou podporu**.

Možné investice v rámci realizace projektů tohoto opatření:

- rekonstrukce a modernizace objektu na provozovny určené pro zakládání a rozvoj existujících mikropodniků, úprava povrchů v areálu podnikatelské provozovny
- technické zařízení budov
- nová výstavba ploch a budov určených pro zakládání a rozvoj existujících mikropodniků
- nákup strojů a technologií, nákup vybavení v souvislosti s projektem
- výpočetní technika

Vhodní žadatelé – koneční příjemci

- fyzické a právnické osoby podnikatelé (i bez historie), které splňují podmínky pro zařazení do kategorie mikropodniků, žadatel nesmí být zemědělský podnikatel

Výpočet dotace a podíl na financování

- příspěvek max. 60% z objemu způsobilých výdajů pro NUTS II Střední Čechy

Minimální a maximální způsobilé výdaje

- 50.000 – 1.500.000 Kč

Předpokládaný počet podaných a uspokojených žádostí v období 2008- 2013

- Podaných 12, podpořených 5

Celková alokace na toto opatření byla stanovena v rozsahu 5% a **ve skutečnosti dosáhla 4,7%**, což v absolutních číslech znamenalo dotaci 2.272.709 Kč z prostředků určených na realizaci SPL. Opatření bylo vypisováno vždy v každém **sudém roce** období realizace SPL (3x). Z 11 předložených žádostí bylo podpořeno 7.

Fiche 9 – Cesty poznání

Cílem fiche bylo podpořit investice do naučných a tematicky zaměřených stezek podporujících rozvoj venkovské turistiky. Opatření využívá potenciál místních kulturních a přírodních zajímavostí a směřovalo ke zvýšení cestovního ruchu ve venkovských oblastech. Svým charakterem doplňuje a navazuje na fichi 3 - Paměť venkova a dále rozvíjí fichi 7 - Podpora cestovního ruchu na venkově. Část nákladů lze využít na propagaci předmětu projektu formou tiskovin. Fiche svým charakterem **nezakládá veřejnou podporu**.

Možné investice v rámci realizace projektů tohoto opatření:

- tvorba, obnova a rozšíření pěších a lyžařských stezek, hippostezek, vinařských stezek a dalších tematických stezek
- nákup a výsadba doprovodné zeleně
- propagace a marketing projektu

Vhodní žadatelé – koneční příjemci

- obce a svazky obcí
- nestátní neziskové organizace

Výpočet dotace a podíl na financování

- max. příspěvek 90% z objemu způsobilých výdajů

Minimální a maximální způsobilé výdaje



- 50.000 – 500.000 Kč

Předpokládaný počet podaných a uspokojených žádostí v období 2010 - 2013

- podaných 4, podpořených 2

Celková alokace na toto opatření byla stanovena v rozsahu 0,5% a ve skutečnosti dosáhla 0,7%, což v absolutních číslech znamenalo dotaci 350.616 Kč z prostředků určených na realizaci SPL. Opatření bylo vypsáno pouze 2x v letech 2011 a 2013 doplňkově k fichi č.7. Ze 2 předložených žádostí byly obě podpořeny.

2.1.4. Počet aktualizací SPL, k jakému datu byl SPL aktualizován

V období 2008-2015 byl SPL MAS Lípa pro venkov aktualizován celkem třikrát. Poprvé rozhodnutím valné hromady ze září 2010. Aktualizace se týkala rozšíření území MAS a změn v personálním obsazení rady a komisí. Dále byla upravována a upřesňována bodovací kritéria v jednotlivých fichích. Cíle, priority ani monitorovací indikátory nebyly ve sledovaném období měněny, protože jejich průběžné plnění odpovídalo plánovaným předpokladům. Další aktualizace proběhla v březnu 2011, kdy došlo v reakci na podzimní komunální volby ke změnám ve složení orgánů MAS a jejich komisí. Zároveň bylo území MAS zmenšeno o území obce Horky. V červnu 2011 pak došlo v souvislosti se zpracováním střednědobého hodnocení SPL ke zpřesnění a úpravě alokovaných částek pro jednotlivé fiche a vlivem střednědobé evaluace byla do SPL zařazena nová fiche 9 - Cesty poznání. Finanční prostředky na její realizaci byly získány snížením alokace pro fichi 7. V následujících letech se drobné aktualizace týkaly především změn území a v orgánech MAS. Z tohoto hlediska můžeme jako nejdůležitější hodnotit začlenění města Kutná Hora do území MAS v roce 2013.

2.2. Předpokládaný rozpočet, skutečně čerpaný rozpočet

Rozložení finančních prostředků do jednotlivých fichí bylo v rámci schváleného SPL provedeno procentuálně. Vzhledem k rozloze a počtu obyvatel MAS byla v absolutním vyjádření predikována roční alokace ve výši 10 mil. Kč, zatímco ve skutečnosti činila v roce 2008 pouze 6 mil. Kč. V letech 2009 a 2010 byly stanovené roční alokace posíleny 1/2 nečerpané alokace z roku 2007, proto dosáhly v těchto letech částky okolo 9 mil. To vyvolalo velká očekávání u žadatelů v území, načež se v roce 2011 částka vrátila do původní výše. Reálně se tedy průměrná roční alokace v celém programovacím období pohybuje kolem částky 7 mil. Kč, což je o cca 30% méně, než byl původní předpoklad. Důležitým krokem byla možnost dočerpání nevyužitých a ušetřených finančních prostředků na počátku roku 2014, která znamenala možnost nového závazkování částky ve výši 0,9 mil. Kč. Část této částky měla MAS možnost použít i na svou režii.

Tabulka 1: Rozložení přidělené alokace v rámci jednotlivých let

Stav k 30. 6. 2015	Celková alokace (Kč)	Alokace IV.1.2	Zazávazkováno IV.1.2	Proplaceno IV.1.2
2008	7.251.043	6.030.192	5.279.879	4.501.625
2009	9.736.480	8.217.864	8.215.765	8.155.743
2010	11.096.509	9.650.131	9.354.342	9.070.663
2011	6.973.408	5.578.727	6.240.438	5.572.831
2012	6.728.032	5.399.907	6.357.925	5.729.460
2013	7.452.318	6.208.086	7.952.387	6.174.222
2014	899.532	728.543	725.425	725.425
Celkem	49.237.790	41.813.450	44.126.161	39.929.969

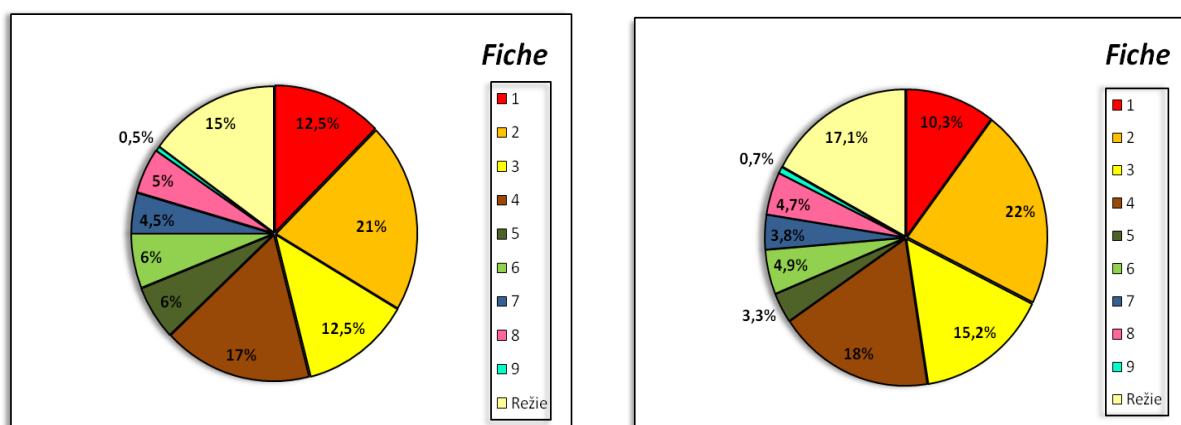
Zdroj: MAS Lípa pro venkov z.s., 2015



Specifikou SPL MAS Lípa pro venkov bylo střídání vyhlášení některých fichí v rámci sudých či lichých let jeho realizace. Zatímco fiche č. 2 a 4 byly vypisovány každoročně. Fiche č. 1, 6 a 8 se střídaly s fichemi č. 3, 5, 7 a 9. Sledujeme-li výsledky v uplynulých šesti letech, dostaneme reálný obraz rozložení přidělených finančních prostředků mezi jednotlivé fiche.

Celkově můžeme konstatovat, že finanční plán byl naplněn v souladu s předpoklady, které byly stanoveny v rámci vyhodnocení střednědobé evaluace. Nicméně i od počátečních hodnot nastavených v roce 2007 se odchyluje pouze v jednotkách procent. U fiche 1 byl schodek ve výši 2% způsoben vyhlášením dodatečně 9. výzvy zacílené na investice do obnovy památek (F3), kde je naopak výsledek o 3% vyšší než předpoklad. U F2 jsou rozdíly pouze v úrovni 1%. Obdobně je tomu i u fiche 4. V případě investic do lesních cest (F5) se nepodařilo dohnat výpadek z prvních výzev, kdy byly potencionální žadatelé omezeni v čerpání pravidlem de minimis. A ačkoli tento výpadek v dalších letech částečně nahradily žádosti obcí, přesto celkově skončil v propadu o 3%, což je ovšem polovina předpokládané alokace. U fichí 6, 7, 8 a 9 tvoří rozdíl mezi skutečností a předpokladem pouze několik desetín procenta a tak můžeme konstatovat, že v jejich případě byl aktualizovaný finanční plán dodržen.

Graf 1: Plnění rozpočtu dle aktualizovaného SPL a skutečnost



Rostoucím problémem finančního plánu je spíše neustále stoupající podíl režijních výdajů, který celkově dosáhl 17% namísto původně plánovaných 10,5% a upravených 15%. Je způsoben celkovou nižší roční alokací, přičemž většina výdajů MAS na režii je mandatorních (platy, nájem, energie) a tak i při nižších přidělených alokacích zůstávají konstantní a zvyšují procento z celkové přidělené částky.

Vzhledem k průběžnému uspokojivému plnění rozpočtu programový výbor MAS provedl konci roku 2010 na základě výsledku střednědobého hodnocení pouze drobné korekce v procentuálních poměrech stanovených pro jednotlivé fiche. Vývoj v dalších letech ukázal, že plnění finančního plánu probíhá uspokojivě a není nutno do něj nijak výrazněji zasahovat.

Tabulka 2: Plnění finančního plánu MAS

	% z rozpočtu (dle platného SPL)	% z rozpočtu (stav k 30.6.2015)*	Podané žádosti		Schválené žádosti		Proplacené projekty**	
			ks	Kč	ks	Kč	ks	Kč
Fiche 1	12,5	10,3	18	7.354.254	12	5.904.839	12	5.071.211
Fiche 2	21,0	22,0	90	25.706.978	33	11.543.644	32	10.795.108
Fiche 3	12,5	15,2	33	21.235.215	12	7.550.146	12	7.450.668
Fiche 4	17,0	18,0	43	16.155.503	26	9.222.759	23	8.823.463
Fiche 5	6,0	3,2	4	2.253.651	4	1.599.819	3	1.579.925



Fiche 6	6,0	4,9	7	2.853.387	6	2.485.880	6	2.402.241
Fiche 7	4,5	3,8	11	2.565.004	5	1.967.200	5	1.857.534
Fiche 8	5,0	4,6	11	2.884.122	6	2.275.253	5	2.272.709
Fiche 9	0,5	0,7	2	350.616	2	350.616	2	350.616
Režie MAS	15,0	17,3	-	-	-	8.505.861	-	8.505.861
Celkem	100	100	219	81.358.730	106	51.406.017	100	49.109.336

Zdroj: MAS Lípa pro venkov z.s., 2015

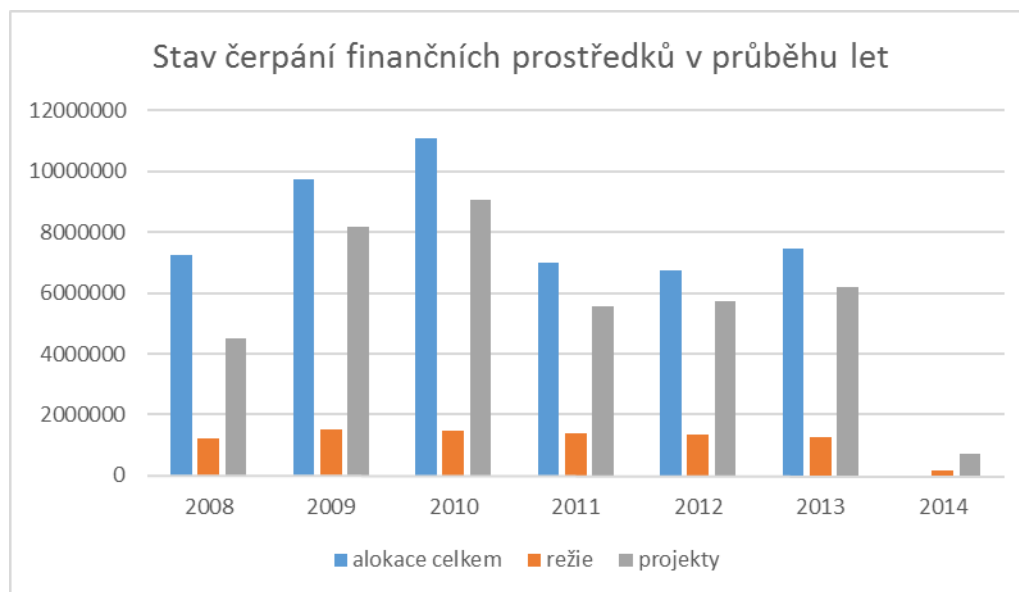
* % zaregistrovaných projektů z dané Fiche na SZIF

** V případě průběžného financování uveďte obě ŽoP jako 1 ks a součet proplacených prostředků. V případě, že k danému datu byla proplacena pouze průběžná žádost, uveďte projekt jako 1 ks a prostředky pouze za tuto jednu ŽoP, do poznámky dále uveďte, kolik projektů ještě nebylo dokončeno

2.3. Alokace

Z tabulky 1 je zřejmé, že opatření IV.1.1 odčerpalo více než 17% celkové alokace stanovené pro MAS. Rozdíl mezi alokovanou a závazkovanou částkou u opatření IV.1.2 je způsoben ukončením administrace u některých projektů, snížením výdajů díky výběrovým řízením a dále také úpravami výše dotace u projektů během administrativní kontroly SZIF. V rámci roku 2014 se však tento rozdíl vlivem peněz vrácených do procesu rozdělování podařilo snížit o 600.000 Kč. Díky tomu mohla být mimořádně vypsána 9. výzva na realizaci SPL. K 30.6.2015 bylo proplaceno 100% schválených žádostí v celkovém objemu 39.929.969 Kč.

Graf 2: Čerpání alokace v letech 2008 – 2014



2.4 Výzvy

Ve sledovaném období bylo administrováno devět výzev MAS k předkládání projektů na realizaci SPL. Každá z fichí byla vypsána nejméně dvakrát. Fiche č. 2 a 4 byly vyhlášeny každoročně krom náhradního termínu v roce 2014.



Tabulka 3: Přehled realizovaných výzev

	Fiche 1	Fiche 2	Fiche 3	Fiche 4	Fiche 5	Fiche 6	Fiche 7	Fiche 8	Fiche 9
1. výzva (7.7.08.-15.8.08)	x	x	-	x	-	x	-	x	-
2. výzva (23.3.09-24.4.09)	-	x	x	x	x	-	x	x	-
3. výzva (3.8.09-21.8.09)	-	x	-	x	x	-	-	-	-
4. výzva (15.2.10-26.3.10)	x	x	-	x	-	x	-	x	-
5. výzva (6.12.10-7.1.11)	-	x	x	x	x	-	-	-	-
6. výzva (18.7.11-12.8.11)	-	-	-	-	-	-	x	-	x
7. výzva (12.12.11-20.1.12)	x	x	-	x	-	x	-	x	-
8. výzva (10.12.12-18.1.13)	-	x	x	x	x	-	x	-	x
9. výzva (8.1.14-31.1.14)	-	-	x	-	-	-	-	-	-

3. Metodický přístup

3.1. Pracovní tým

Předseda MAS – Ondřej Havlovic, v průběhu realizace se neměnil

Místopředseda MAS – Ing. Zdeněk Nácovský, v průběhu realizace se neměnil

Manažer MAS – Mgr. Radek Tvrdík, v průběhu realizace se neměnil

Projektová manažerka – Bc. Vanda Kubínová, na této pozici působí od února r.2010, předtím Helena Seifertová

Asistentka manažera MAS – Iveta Frühaufová, na této pozici působí od června r.2010, předtím Ludmila Škorničková

3.2. Zdroje údajů (sběr dat, dotazníky, rozhovory, kritéria pro výběr vzorků apod.)

Sběr dat umožňující sestavit konečné hodnocení činnosti MAS probíhal při závěrečných kontrolách projektů, kterých se účastnili pracovníci MAS spolu s kontrolory RO SZIF. Jedním z pramenů byly rozhovory s realizátory projektů. V některých případech bylo v místech realizace projektů uskutečněno dotazníkové šetření. Jeho charakter však byl namátkový a nebylo prováděno systematicky. Přesto byly jeho výsledky zařazeny jako doplňkový pramen hodnocení. Největší podíl průkazního materiálu byl však kladen na plnění pevně stanovených monitorovacích indikátorů, jehož výsledky jsou shrnuty v tabulce č.4.



3.3. Monitorovací indikátory

Tabulka 4: Plnění monitorovacích indikátorů stanovených SPL

Monitorovací indikátor	Plánovaná hodnota dle původního SPL	Plánovaná hodnota dle platného SPL	Dosažené hodnoty k 30.6.2015	% dosažení cílové hodnoty
Podané projekty	153	153	219	143%
Realizované projekty	63	63	100	158%
Počet rekonstruovaných areálů či staveb	24	24	43	179%
Počet rekonstruovaných zemědělských areálů či provozů	15	15	20	133%
Počet rekonstruovaných památek, či objektů pro cestovní ruch	9	9	19	211%
Počet kulturních a sportovních akcí	63	63	60	95%
Pořízené stroje	18	18	15	83%

3.4. Hodnotící otázky

3.4.1. Povinné hodnotící otázky:

3.4.1.1. Do jaké míry přispěla podpora k budování místních kapacit pro zaměstnanost a diverzifikaci?

- Jak přispěla podpora k vytváření nových pracovních míst?
- Jak napomohla podpora k dalším pracovním příležitostem ve vašem regionu?
- Jak napomohla podpora k budování kapacit pro diverzifikaci (zahájení a rozvoj činností nezemědělské povahy)?

3.4.1.2. Do jaké míry přispěla podpora k dosažení cílů místní strategie?

3.4.1.3. Do jaké míry byl implementován přístup LEADER?

- Napomohla podpora k většímu zapojení veřejnosti (příp. dělení dle věku a pohlaví - mladých lidí/žen) do dění v regionu?
- Jak přispěla podpora k zapojení partnerů a veřejnosti do rozhodovacích procesů?
- Jak přispěla podpora k uplatnění inovačních postupů?
- Jak přispěla podpora k realizaci projektů spolupráce MAS?
- Přispěla podpora k zapojení MAS do sítí místních partnerství? (zapojení MAS do Celostátní sítě pro venkov, Národní sítě místních akčních skupin ČR aj.)



3.4.1.4. Do jaké míry přispěla implementace přístupu LEADER ke zlepšení místní správy?

- Jak podpora podnítila zapojení veřejnosti? (aktivity prováděné za účelem animace, resp. propagace SPL, podpora potencionálních příjemců apod.)

3.4.2. Zvolené hodnotící otázky: (otázky zvolené ze strany MAS dle jejích cílů a priorit)

3.4.2.1. Došlo díky podpoře k posílení sociální stability a ke zvýšení kvality služeb poskytovaných na venkově v oblasti školství, zdravotnictví a sociální péče?

3.4.2.2. Zlepšil se díky poskytnuté podpoře stav a počet kulturních a sportovních zařízení a došlo ke zvýšení kvality zázemí pro veřejnou správu a aktivity místních sdružení a organizací?

3.4.2.3. Došlo díky podpoře ke zhodnocení kulturního dědictví venkova a k obnově kulturních prvků venkovské krajiny?

3.4.2.4. Zlepšila se díky poskytnuté podpoře ekonomická výkonnost a konkurenceschopnost zemědělských podniků?

3.4.2.5. Zlepšila se díky poskytnuté podpoře lesnická infrastruktura a zkvalitnilo se technické vybavení pro tržní zhodnocení produktu v lesním hospodářství?

3.4.2.6. Zlepšila se rekreační infrastrukturu v oblasti malokapacitních ubytovacích zařízení, stravovacích služeb a doprovodného vybavení?

3.4.2.7. Došlo díky poskytnuté podpoře ke vzniku nových či rozvoji existujících živností v oblasti výroby a zpracování?

3.5. Způsob, jak budou zodpovídaný hodnotící otázky

Odpovědi na hodnotící otázky jsou podloženy výsledky monitorovacích indikátorů, údaji z pohovorů se žadateli v rámci závěrečné kontroly projektů a doplňkově byly podpořeny výsledky dotazníkových šetření realizovaných namátkově v místech realizace projektů.

4. Odpovědi na hodnotící otázky

4.1. Otázka č. 1

4.1.1. Analýza dat a dalších ukazatelů

Potenciál vzniku nových pracovních míst byl v rámci SPL koncentrován především do fichí zaměřených do soukromého sektoru, v našem případě tedy F4 – F8. Jak se ale ukázalo v praxi, u zemědělských projektů (F4) směřovaly investice převážně do zvýšení efektivity zemědělské výroby. Vytvoření nového pracovního místa tak nebylo deklarováno u žádného z 23 podpořených projektů. Dle statistických údajů pro okres Kutná Hora se ve sledovaném období zaměstnanost v zemědělství dále snižovala, to znamená, že opatření vedlo především k intenzifikaci zemědělské výroby. Obdobně tomu bylo u F6 zaměřené na lesní hospodářství. I zde investice směřovaly především do modernizace strojového vybavení.



Vliv na tvorbu nových pracovních míst měly pouze fiche zaměřené na cestovní ruch (F7) a na podporu drobného venkovského podnikání (F8). Při vzniku nových ubytovacích kapacit sice nebylo pracovní místo vytvořeno přesně dle metodiky SZIF, ale přechod žadatelky z evidence úřadu práce na OSVČ můžeme za vznik pracovního místa považovat. V případě F8 zaměřené na vznik a rozvoj mikropodniku byla vytvořena tři pracovní místa přímo realizací projektu a další částečné úvazky předpokládáme díky pořízení nových technologií vylepšujících ekonomickou situaci mikropodniku.

Do podpory činností nezemědělské povahy směřovalo celkem 10 realizovaných projektů. Vzniklo jedno nové ubytovací zařízení a u dalších čtyř se zlepšily poskytované služby. Přestože nevznikl žádný nový mikropodnik, podpora umožnila zlepšení pracovních podmínek, případně nákup nových pracovních strojů v pěti venkovských provozovnách.

4.1.2. Odpověď na hodnotící otázku

Celkem můžeme ve sledovaném období doložit nově vzniklá 4 čistá pracovní místa v řemeslné výrobě a službách a dále předpokládáme vznik dalších 2 hrubých pracovních místa. Všechna byla vytvořena v obcích do 1000 obyvatel. Vzhledem k vnějším okolnostem daným po většinu programového období probíhající hospodářskou recesí nebyl očekávaný efekt tak vysoký, jak se původně očekávalo. Realizace projektů MAS však rozhodně přispěla ke zmírnění následků recese a jejich dopadů do venkovského prostředí ve sledovaném regionu.

4.2. Otázka č. 2

4.2.1. Analýza dat a dalších ukazatelů

Hlavní z cílů SPL 2007-2013 bylo zvýšit kvalitu života ve venkovských oblastech. Jak je z výše uvedených monitorovacích indikátorů zřejmé, podařilo se v rámci realizace obnovit 43 areálů a staveb sloužících občanské vybavenosti (tj. 154% předpokládané hodnoty). Dále bylo obnoveno nebo upraveno 19 památek či objektů jinak sloužících venkovskému, u cestovnímu ruchu. Zde se monitorovací indikátor podařilo naplnit dokonce na 211%. Z výše uvedeného je zřejmé, že vlivem realizace SPL ke zvýšení kvality života ve venkovských oblastech skutečně došlo.

Dalším z cílů bylo zvýšit konkurenceschopnost podniků. Lze konstatovat, že v době, kdy probíhala celostátní hospodářská recese, umožnila podpora z PRV modernizovat 20 zemědělských či nezemědělských provozů (tj. 133% předpokládané hodnoty) a v 15 případech nákup moderních strojů či zařízení (83%). Ač druhý z uvedených indikátorů nebyl naplněn, cíle bylo dosaženo, nákup strojů a zařízení byl pouze omezen na úkor modernizace staveb a provozoven.

Došlo také ke zvýšení různorodosti venkovské ekonomiky, což bylo posledním cílem SPL. Dosaženo toho bylo prostřednictvím investic do nákupu lesní techniky (6 projektů), podporou služeb v cestovním ruchu (5 projektů) a podporou venkovských nezemědělských provozoven (5 projektů).

4.2.2. Odpověď na hodnotící otázku

Cíle místní strategie MAS Lípa pro venkov se podařilo naplnit, což dokládají i uvedené monitorovací indikátory. Velký převis podaných žádostí zároveň dokládá skutečnost, že absorpční kapacita území regionu je mnohem vyšší.

4.3. Otázka č. 3.

4.3.1. Analýza dat a dalších ukazatelů

- Místní akční skupina Lípa pro venkov se po celou dobu realizace SDPL snažila být otevřenou organizací a o své činnosti informovala širokou veřejnost prostřednictvím webu, facebooku a



elektronického zpravodaje. Pokud jde o samotnou realizaci projektů, největší podíl na zapojení mladých lidí a žen do dění v regionu MAS měly projekty realizované ve F2 a 3. Dotační pobídky podnítily mládež v zapojení do projektů a následně v účasti na akcích, které bylo možno realizovat díky jejich výstupům. Toto zapojení však nebylo úměrně provázáno do členství a práce v MAS. **Mládež se zapojuje spíše pasivní formou tedy jako konzument a nikoli jako pořadatel a organizátor.** Role „leaderů“ zůstává především střední generaci. Lze předpokládat, že s ukončením přísunu finančních prostředků se aktivita mládeže vrátí na původní úroveň. Tento trend je dán do jisté míry změnou žebříčku hodnot a důrazem na individualitu, který doprovází změny ve společnosti vyvolané demokratizačním procesem po roce 1989.

- V zapojení partnerů do rozhodovacích procesů měla MAS větší úspěchy. V době svého založení v roce 2006 měla 45 členů, již následující rok se jejich počet zvedl na 55 a jak vzrůstalo povědomí o činnosti MAS v regionu, zapojovali se do jejích aktivit i další aktivní spolky a jedinci. V roce 2010 tvořilo členskou základnu již 63 členů a do konce roku 2014 se jejich počet zvedl na 73 a to i přes to, že v několika případech bylo členství v MAS ukončeno (úmrtí, vlastní žádost, neplacení členských příspěvků).

- Otázka inovace byla asi nejvíce ovlivněna subjektivním hodnocením dotazovaných, protože není zcela jednoznačně identifikován pojem inovace pro hodnocení projektu. Velká většina dotazovaných viděla svůj projekt jako inovační (89%). Po kritickém zhodnocení výkladu však musíme přiznat, že většina postupů byla běžně používaných a inovace byla vnímána pouze jako zlepšení neutěšeného výchozího stavu – tedy jako inovace lokální. Jinde byla zase inovace vnímána například jako nový způsob plánování a projednání (např. komunitní projednávání), které spíše spadalo do víceodvětvových přístupů. **Objektivním posouzením jsme přívlastek inovativní přiznali cca ¼ realizovaných projektů.** V případě zavádění moderních technologií byly tyto užity především ve F4, dále v rámci podpory venkovského podnikání (F8) a také ve školství (F1). Z hlediska užitých postupů můžeme za inovativní označit některé projekty realizované ve F 2 a 3. Naopak bez inovací byly projekty ve F 5, 6, a 7. Zároveň jsme si vědomi toho, že i naše hodnocení je subjektivní.

- Do **projektů spolupráce** se MAS Lípa pro venkov zapojovala o prvních výzev vyhlášených v PRV. Zpočátku převážně jako partner a posléze i jako koordinační MAS. Celkem bylo podáno šest žádostí z toho dvě na mezinárodní spolupráci. V případě domácích projektů byla MAS úspěšná třikrát u mezinárodních jednou. Jednalo se o projekty Venkovská tržnice II, Putovní olympiáda MŠ – sportování nejen pro radost, Cesty vody – cesty k sebe a závěrečný projekt dvanácti partnerů Evaluace a monitoring strategií MAS ve Středočeském kraji.

- Místní akční skupina Lípa pro venkov je členem Celostátní sítě pro venkov a Národní sítě MAS ČR.

4.3.2. Odpověď na hodnotící otázku

- **Lze konstatovat, že poskytnutá podpora doposud neměla větší vliv na zapojení mládeže a žen do dění v regionu a jen málo napomohla ke vzniku a posílení role místních leaderů v této věkové kategorii.**

- **Realizace SPL přispěla k zapojení partnerů a veřejnosti do rozhodovacích procesů zejména na úrovni aktivní účasti členství v MAS**

- **Přidělená finanční podpora napomohla k zavádění inovačních přístupů v regionu MAS Lípa pro venkov. Užité technologie a přístupy lze považovat za inovativní asi u ¼ realizovaných projektů.**



- V případě projektů spolupráce byla MAS úspěšná čtyřikrát z šesti podaných žádostí z toho jeden podaný projekt byl mezinárodní.
- Místní akční skupina Lípa pro venkov je členem Celostátní sítě pro venkov a Národní sítě MAS ČR.

4.4. Otázka č. 4.

4.4.1. Analýza dat a dalších ukazatelů

V rámci implementace programu LEADER jsme se žadatelům v území snažili poskytnout všestranný servis. V době vyhlášení výzev se konalo vždy několik školení pro potenciální žadatele a samozřejmě byly také konzultační hodiny. Metodická podpora pro úspěšné žadatele spočívala ve školeních na vyúčtování projektu či na možná úskalí při jejich realizaci. SPL byl propagován prostřednictvím webu, facebooku a elektronického zpravodaje. O rozšíření metody Leader jsme se snažili také pořádáním informačních akcí a šířením příkladů dobré praxe. V rámci CSV například Koláč pro kostel v Košicích, Pokrýváme bílá místa, na kterých jsme spolupracovali s AZV v Kutné Hoře. Z propagačních akcí jsme se pravidelně účastnili Dožínek a Vinobraní na Kačíně a Země Živitelky.

4.4.2. Odpověď na hodnotící otázku

Díky implementaci programu Leader se MAS stala jedním z hlavních a respektovaných „hráčů“ na poli problematiky rozvoje venkova nejen v rámci okresu, ale i ve Středočeském kraji.

4.5. Otázka č. 5.

4.5.1. Analýza dat a dalších ukazatelů

Oblasti školství, zdravotnictví a sociální péče na venkově je věnována fiche č.1. Celkem do ní bylo předloženo 18 projektů, z nichž 12 bylo podpořeno. Úspěšnost žadatelů dosáhla 66%. Dominantní skupinou žadatelů byly v tomto opatření obce. **Projevila se zde zejména jejich značná zaostalost v oblasti infrastruktury venkovského školství**, kterou dotační prostředky napomohly snížit. Vzhledem k tomuto faktu bylo jen v omezené míře přistupováno k inovacím ve výuce a byly řešeny především základní problémy (sociální zařízení, osvětlení, elektroinstalace, rozvody vody, vytápění...). Obce využily finančních zdrojů z programu Leader k obnově škol, na jejichž údržbu jim nezbyvají peníze v rozpočtu. Přitom otázka zachování základní školy je pro obec prestižní a s jejím zrušením dochází ke snížení významu obce. Průměrná výše podpory se pohybovala kolem 500.000,- Kč. Význam opatření potvrdilo i dotazníkové šetření, ve kterém kladně ohodnotilo investice do školství 93% respondentů.

4.5.2. Odpověď na hodnotící otázku

Díky přiznané podpoře došlo k posílení sociální stability v obcích a ke zvýšení kvality služeb poskytovaných na venkově především v oblasti školní a předškolní péče.

4.6. Otázka č. 6.

4.6.1. Analýza dat a dalších ukazatelů

Na investice do oblasti kultury, sportu a volného času je zaměřena fiche č. 2. V této fichi bylo předloženo absolutně nejvíce žádostí (90). Procento úspěšnosti zde dosahuje 36%. Typická je menší finanční náročnost projektů. Přidělené dotace se pohybují v průměru mezi 200 – 300 tisíci Kč. Z 33 realizovaných projektů byly v 62% případů žadatelem obce, v 48% případů NNO. Rekonstrukce (sokolovny, hasičárny) převládají nad novou výstavbou (sportoviště, dětská hřiště). Největším omezením je pro neziskové



organizace nutnost předfinancování projektu z vlastních zdrojů, která v řadě případů determinuje i výši celkových nákladů projektu. V rozhovorech žadatelé ocenili především jednoduchost žádostí ve srovnání s jinými dotačními tituly. Díky realizovaným projektům bylo realizováno 60 sportovních či kulturních akcí. U projektů předložených v této fichi se nejčastěji uplatňovalo zavádění víceodvětvových přístupů a vícezdrojové financování, které pomáhá zaručit udržitelnost projektu i po ukončení jeho realizace.

4.6.2. Odpověď na hodnotící otázku

Prostředky z programu Leader výrazně napomohly ke zlepšení stavu a ke zvýšení počtu kulturních a sportovních zařízení v území MAS. Díky nim se zlepšila kvalita zázemí jak pro veřejnou správu tak i pro aktivity místních sdružení.

4.7. Otázka č. 7.

4.7.1. Analýza dat a dalších ukazatelů

Zhodnocení kulturního dědictví venkova je věnována fiche č.3. V rámci sledovaného období byla vypsána čtyřikrát. Z 33 předložených žádostí jich bylo podpořeno 12 (36%). Většinou šlo o investice do zanedbané církevní architektury, v několika případech se jednalo o obnovu drobného prvku venkovské krajiny, v jednom případě šlo o obnovu památkově chráněné budovy divadla. Vzhledem k alokovaným částkám se jednalo především o odstranění havarijního stavu památek (obnova střech, odvlhčení, statické zajištění). Na úplnou obnovu památkově chráněných objektů by bylo třeba investice nejméně o řád větší. Přidanou hodnotou opatření bylo zainteresování místních obyvatel na projektech, které vedlo ke zvýšení povědomí o kulturních památkách a k upevnění pocitu sounáležitosti. Téměř v 50% případů bylo kromě prosté rekonstrukce řešeno i nové využití a oživení objektů, které lépe odpovídá současné situaci.

4.7.2. Odpověď na hodnotící otázku

Přidělená finanční podpora výrazně přispěla k zachování a zhodnocení kulturního dědictví venkova a také k obnově kulturních prvků venkovské krajiny.

4.8. Otázka č. 8.

4.8.1. Analýza dat a dalších ukazatelů

Prostřednictvím fiche č. 4 věnovala MAS významné finanční prostředky (22%) do rozvoje a modernizace zemědělských podniků. Mezi žadateli jsou zastoupeny velké podniky i drobní samostatně hospodařící zemědělci. V rámci fiche bylo předloženo celkem 43 žádostí, z nichž bylo schváleno k podpoře 23, což činí 54%. V 18i případech směřovaly investice do obnovy hospodářských objektů či technologií, v pěti případech byly pořízeny stroje. Přesná data o ekonomickém přínosu dotací nemáme k dispozici. Finanční prostředky poskytnuté v době ekonomické krize však jistě přispěly k zlepšení hospodářského výsledku podniků a k udržení jejich konkurenceschopnosti.

4.8.2. Odpověď na hodnotící otázku

Díky poskytnuté finanční podpoře se podařilo udržet ekonomickou výkonnost zemědělských podniků v době hospodářské recese a zároveň došlo ke zvýšení jejich konkurenceschopnosti.

4.9. Otázka č. 9.

4.9.1. Analýza dat a dalších ukazatelů

Specifikou MAS Lípa pro venkov je poměrně velké zastoupení firem zabývajících se lesním hospodářstvím (8%) mezi členy MAS. Díky tomu vznikly při sestavování SPL hned dvě fiche (F5,6)



zaměřené na tuto problematiku. Vzhledem k dostatečné absorpční kapacitě v území MAS bylo na každou z nich alokováno původně 6,5 % celkového rozpočtu MAS. Vlivem opoždění realizace SPL o rok, však **potencionální žadatelé měli v době vypsání příslušných fichí vyčerpán limit podpory v režimu „de minimis“** a proto nemohli do vyhlášených výzev MAS předkládat své žádosti. To se nutně projevilo na počtu přijatých žádostí. V 1. výzvě byla podána jedna, ve 2. výzvě žádná, ve 3. výzvě opět jedna a situace se zlepšila až od 4. výzvy, do které byly předloženy čtyři žádosti. K podpoře byly ve sledovaném období schváleny tři projekty z F5 a šest projektů z F6. Zatímco **u F6 zaměřené na lesní techniku se podařilo situaci stabilizovat, u F5 zaměřené na infrastrukturu se projevilo cca pouze 60% plnění rozpočtu proti plánovanému předpokladu.** MAS sice podnikla kroky k aktivizaci jiných skupin oprávněných žadatelů - zejména z řad obcí, aby byla tato disproporce v posledních výzvách vyrovnána. Přestože z předložených žádostí bylo podpořeno 75% projektů, stanovené indikátory se podařilo naplnit jen částečně.

4.9.2. Odpověď na hodnotící otázku

Technické vybavení podniků pro tržní zhodnocení produktu v lesním hospodářství se díky poskytnuté podpoře podařilo zkvalitnit. Nově byly pořízeny dva traktory, mulčovač a další drobná lesní technika. V rámci zlepšení lesnické infrastruktury byly obnoveny tři lesní cesty, což v rámci území MAS mělo jen malý přínos. Situace však byla ovlivněna vnějšími podmínkami (vyčerpáním limitu podpory v režimu „de minimis“).

4.10. Otázka č. 10.

4.10.1. Analýza dat a dalších ukazatelů

V oblasti podpory cestovního ruchu reprezentovaného fichí č. 7 byly monitorovací indikátory naplněny. Fiche byla ve sledovaném období vyhlášena třikrát. Předloženo bylo 11 žádostí, z nichž 5 bylo podpořeno. Díky poskytnuté podpoře bylo vybudováno nové ubytovací zařízení pro agroturistiku – pension, u dalších byly rekonstruovány prostory nebo zkvalitněny poskytované služby. **Kapacita ubytování v regionu MAS byla navýšena o 10 lůžek.** Realizace projektu přinesla vytvoření jednoho hrubého pracovního místa.

4.10.2. Odpověď na hodnotící otázku

Poskytnutá podpora měla díky své výši pouze omezený vliv, přesto však ke zlepšení rekreační infrastruktury v oblasti malokapacitních ubytovacích zařízení a stravovacích služeb na území MAS došlo.

4.11. Otázka č. 11.

4.11.1. Analýza dat a dalších ukazatelů

Na podporu drobného venkovského podnikání byla zaměřena fiche č. 8. V ní bylo ve sledovaném období předloženo 11 projektů a 5 z nich bylo podpořeno (45%). Finanční prostředky ve výši cca 5% rozpočtu SPL byly použity především na rozvoj existujících živností. Nebyla založena žádná nová. Nejrozšířenější oblastí, do které podpora směřovala je dřevozpracující průmysl (70%), což odpovídá charakteru území MAS s vysokým podílem zalesněného území. Ke vzniku nových živností nedošlo pravděpodobně vzhledem k vnějším podmínkám daným probíhající hospodářskou krizí. Přesto **díky realizovaným projektům vznikla tři stálá pracovní místa** a podpora naplnila stanovená očekávání.



4.11.2. Odpověď na hodnotící otázku

Ačkoli díky poskytnuté podpoře nedošlo ke vzniku žádné nové živnosti, splnila vložená očekávání a umožnila rozvoj pěti existujících drobných provozoven v oblasti výroby a zpracování místních surovin. Navíc byla díky ní vytvořena tři nová pracovní místa.

5. Závěry a doporučení

5.1. Soulad použitých monitorovacích indikátorů se sledovanými prioritami a cíli, rovnováha mezi Fichemi dle SPL

Jak je z výše uvedeného zřejmé, indikátory použité pro posouzení naplnění cílů SPL jsou v souladu se stanovenými prioritami a cíli. Také stanovená procentuální váha mezi fichemi v rámci SPL je až na drobné odchylky v řádu jednotek procent v souladu s plánovanými předpoklady.

5.2. Míra dosažení cílů

Dle plnění monitorovacích indikátorů můžeme konstatovat, že realizace SPL splnila očekávání. Z hlediska předložených a podpořených projektů překročila míra plnění předpoklad o 43% respektive 58%. U rekonstruovaných areálů či staveb plnění byla hodnota stanovená pro celé období 2007 – 2013 překročena o 73%. V oblasti investic do zemědělství byl předpoklad splněn na 133%. U investic do kulturního dědictví byla míra plnění překročena o více než 100%. Pouze v případě investic do nových strojů a technologií se nepodařilo naplnit očekávaný předpoklad o 13%. Vzhledem k výše uvedenému se podařilo naplnit všechny tři specifické cíle stanovené v SPL.

5.3. Doporučení na základě výsledku hodnocení

Závěrem lze konstatovat, že cíle SPL na období 2007 - 2013 byly stanoveny reálně a během realizace nebylo třeba je nijak zásadněji měnit. S ohledem na výsledky doporučujeme věnovat mimořádnou pozornost metodice stanovení MI a jejich hodnot v příštím programovacím období a to tak, aby jejich předpokládané hodnoty byly co možná nejvíce reálné.

Ex post hodnocení SPL MAS Lípa pro venkov z.s. bylo projednáno v radě spolku dne 7.12.2015 usnesením č. 2015_12_5

